

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

AMMONIUMSULFAT

REACH-reg.nr: 01-2119455044-46

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Gödselmedel, vattenrening, rengöring av hudar, tillverkning av spånskivor, NO_x-reducering av rökgaser, korrosionsinhibering, tillverkning av tvättmedel, livsmedelstillsats, textilimpregnering, brandskyddsmedel, produktion av mineralull, pH-justering, färgning av ull, bionäring till vattenrening.

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring 112 och begär Giftinformationscentralen för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Detta ämne är ej klassificerat som farligt enligt CLP 1272/2008/EG.

Klassificering enligt 67/548/EG:

Detta ämne är ej klassificerat som farligt enligt 67/548/EG.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Ej märkningspliktigt.

2.3 Andra faror

Ingen information.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

<i>Ämne:</i>	Ammoniumsulfat
<i>Koncentration:</i>	> 99 vikt-%
<i>CAS-nr:</i>	7783-20-2
<i>EG-nr:</i>	231-984-1
<i>Indexnr:</i>	----

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ta av förorenade kläder.

Vid inandning:

Frisk luft, värme och vila.

Vid hudkontakt:

Tvätta huden med tvål och vatten.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Drick ett par glas vatten. Om mer än en obetydlig mängd svalts, ta kontakt med sjukhus eller läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom:

Trötthet, apati etc. har observerats hos försöksdjur som fått höga doser.

Effekter:

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Släckmedel bör väljas med hänsyn till brand i omgivningen.

Olämpliga släckmedel:

Vatten i hård stråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Produkten är inte brännbar. Vid brand kan ammoniak, kväve- och svaveloxider frigöras.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten. Ger en hal yta tillsammans med vatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljökada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Utsläpp tas upp mekaniskt. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalemballage på torr, väl ventilerad plats.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Ingen information.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Lagras åtskilt från starka oxidationsmedel.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Damm, oorganiskt (respirabelt)	5 mg/m ³ (NGV)
Damm, oorganiskt (inhalerbart)	2.5 mg/m ³ (NGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2011:18)

PNEC:

Sötvatten: 0.312 mg/l

Saltvatten: 0.0312 mg/l

Vatten (periodiska): 0.53 mg/l

Sporadisk frisläppning: 0.43 mg/l

Sediment (sötvatten): 0.063 mg/kg

Mark: 62,6 mg/kg

Reningsverk: 16.18 mg/l

DNEL:

Arbetstagare:

Inhalation, långtidsexponering, systematiska effekter:	11.167 mg/m ³
--	--------------------------

Dermalt, långtidsexponering, systematiska effekter:	42.667 mg/kg
---	--------------

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

Konsumenter:

Inhalation, långtidsexponering, systematiska effekter:	1.167 mg/m ³
Dermalt, långtidsexponering, systematiska effekter:	12.8 mg/kg
Oralt, långtidsexponering, systematiska effekter:	6.4 mg/kg

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärder uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Vid risk för dammbildning, använd partikelfilter P3.

Handskydd: Använd lämpliga skyddshandskar. Kontrollera med handskleverantören vilket material som passar.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk bör tätslutande skyddsglasögon eller visir användas.

Hud- och kroppsskydd: Normala skyddskläder.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Kristaller
<i>Färg:</i>	Vita
<i>Lukt:</i>	Luktlösa
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>pH-värde:</i>	5.5 (1 M lösning)
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	> 280 °C (Sönderfaller)
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Flampunkt:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångtryck:</i>	10-9 hPa, 25 °C
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Relativ densitet:</i>	1.77 g/cm ³ (25 °C)
<i>Bulkdensitet:</i>	1080 kg/m ³ (25 °C)
<i>Löslighet:</i>	767 g/l vatten (25 °C)
<i>Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Självantändningstemperatur:</i>	> 400 °C
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Reaktion med oxidationsmedel.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Höga temperaturer.

10.5 Oförenliga material:

Oxidationsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid brand kan ammoniak, kväve- och svaveloxider frigöras.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

LD₅₀, oralt, råtta: 4 250 mg/kg
LD₅₀, dermalt: > 2 000 mg/kg
LC₅₀, inhal.: Inga tillgängliga data

Frivilliga försökspersoner uppvisade inga negativa effekter vid en exponering av 0,1 – 0,5 mg ammoniumsulfat/m³ under 4 timmar. Vid 1 mg sulfat/m³ observerades en lätt minskning av lungkapaciteten hos friska försökspersoner.

Irritation och frätning:

Ej irriterande.

Allergiframkallande egenskaper:

Ej sensibiliserande.

Cancerogenitet:

En kronisk 2-årsstudie av cancerogenitet hos råtta från exponering av ammoniumsulfat gav negativa resultat (OECD 453). Ammoniumsulfat har liksom andra salter förmågan att utveckla cancer i magen hos råtta. Ammoniumsulfat är emellertid vid en jämförelse avsevärt mindre potent än natriumklorid som testats under identiska förhållanden.

Mutagenitet:

Ingen mutageneffekt.

Reproduktionstoxicitet:

Det saknas validerade studier av reproduktionstoxicitet hos ammoniumsulfat. Baserat på en studie av fertilitet och teratogenicitet med diammoniumfosfat (NOAEL: 1500 mg/kg bw/d) anses det inte sannlikt att ammoniumsulfat ger upphov till negativa effekter (OECD 422).

Teratogenicitet:

Det saknas validerade studier av reproduktionstoxicitet hos ammoniumsulfat. Baserat på en studie av fertilitet och teratogenicitet med diammoniumfosfat (NOAEL: 1500 mg/kg bw/d) anses det inte sannlikt att ammoniumsulfat ger upphov till negativa effekter (OECD 422).

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ingen information.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen information.

Fara vid aspiration:

Ej tillämpbar.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

LC50, fisk, 96 h:	53 mg/l	(Art: Onchorhynchus mykiss)
EC50, daphnia, 48 h:	169 mg/l	(Art: D.magna)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Ammoniumsulfat mineraliseras relativt snabbt i jord med påföljande nitrifikation.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Ej tillämpligt på oorganiska ämnen.

12.4 Rörligheten i jord:

Ämnet förväntas i huvudsak fördelas till sediment i vattenmiljön.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen information.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Förslag på avfallskoder:

02 01 09 Annat avfall som innehåller jordbrukskemikalier än det som anges i 02 01 08

04 01 09 Avfall från beredning och färdigbearbetning

06 01 99 Annat avfall

14. TRANSPORTINFORMATION

Ej klassificerat som farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

Ingen information.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Utförd.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 ”Avfallsförordningen”
- AFS 2011:18 ”Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar”

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 14-04-23

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 1, 8